

Week 6

ความรับผิดชอบ
ของนายจ้าง

ความรับผิดชอบในการละเมิดของลูกจ้าง

- มาตรา 425 “นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบ
กับลูกจ้างใน **ผลแห่งละเมิด** ซึ่งลูกจ้าง
ได้กระทำให้ **ในทางหน้าที่จ้าง** นั้น”

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗๕๗/๒๕๕๒

➤ การกระทำในทางการที่จ้าง

- จำเลยที่ ๑ พักอยู่ที่ทำงานและใช้รถยนต์โดยสารคันเกิดเหตุเป็นประจำในการทำงาน

2

- เหตุรถเฉี่ยวเกิดขึ้นเมื่อเวลาประมาณ 22 นาฬิกา หลังจากเวลาเลิกงานตามปกติ

- จำเลยที่ ๑ ขับรถยนต์โดยสารคันเกิดเหตุไปเติมน้ำมัน

3

- แม้อยู่นอกเวลาทำงานแต่ก็เป็นหน้าที่ของจำเลยที่ ๑ ที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เป็นไปตามที่จำเลยที่ ๒ มอบหมาย
- จึงเป็นการกระทำในทางกรที่จ้างของจำเลยที่ ๒

3

คำพิพากษาศฎีกาที่ 5444/2537

➤ ฟ้องนายจ้างหรือลูกจ้างก็ได้

- ตามมาตรา 425 บังคับให้นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้าง
- ซึ่งได้ทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

2

- ตามมาตรา 425 บังคับให้นายจ้างต้อง
ร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้าง
- ซึ่งได้ทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก
- โจทก์จะเลือกฟ้องจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็น
นายจ้าง หรือลูกจ้างผู้กระทำละเมิด

3

- คนใดคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกหนี้ร่วมเพียงคนเดียวก็
ยอมทำได้ตามมาตรา 291
- ส่วนการที่จำเลยที่ 1 จะใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาจาก
ลูกจ้างตามมาตรา 426 นั้น
- ก็ทำได้อยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องรอให้โจทก์
ฟ้องลูกจ้างให้รับผิดชอบก่อน

4

❑ ลูกจ้าง

- มาตรา ๕๗๕ “ อันว่าจ้างแรงงานนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่าลูกจ้างตกลงจะทำงานให้แก่อีกบุคคลหนึ่งเรียกว่านายจ้าง และนายจ้างตกลงจะให้สินจ้างตลอดเวลาที่ทำงานให้ ”

5

- กรณีลูกจ้างให้คนอื่นทำแทน
 - โดยหลักอำนาจการบังคับบัญชาของนายจ้างและการจ่ายสินจ้างแล้ว
 - ก็จะเห็นได้ว่าคนอื่นที่มาทำแทนนั้น ไม่ใช่ลูกจ้าง เพราะไม่มีการจ่ายสินจ้างให้บุคคลนั้น

6

- นายจ้างปฏิเสธได้ว่าคนทำแทนนั้นไม่ใช่ลูกจ้าง
- แต่นายจ้างก็ต้องรับผิดชอบ
- ที่เกิดขึ้นโดยคนทำแทน
- เพราะถือว่าลูกจ้างที่ไปวานให้คนอื่นมาทำแทน

7

- หรือยินยอมให้บุคคลอื่นมาทำแทน
- นายจ้างไม่ควบคุมดูแลคนที่มาทำแทนให้ดี
- ถือว่าประมาทเลินเล่อไม่ควบคุมดูแลบุคคลอื่นที่มาทำแทน ไม่ใช่รับผิดชอบจากการที่บุคคลภายนอกทำละเมิด

8

□ นายจ้าง

- นายจ้างคือผู้มีอำนาจบังคับบัญชาให้ลูกจ้างทำงานให้ตน
- ขณะเดียวกันก็มีหน้าที่จ่ายสินจ้างตลอดเวลาที่จ้างทำงานให้

9

- ง่าย ๆ ในการวินิจฉัยว่าเป็นนายจ้างหรือไม่
- ก็ดูที่อำนาจการบังคับบัญชาควบคุมการทำงานอยู่กับใคร
- แล้วใครเป็นคนจ่ายสินจ้าง คนนั้นเป็นนายจ้าง

10

- กรณีนายจ้างร่วมกิจการกับบุคคลอื่น
 - ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลอื่นที่ร่วมกิจการด้วยว่าจะต้องรับผิดชอบในผลละเมิดที่ลูกจ้างได้กระทำไปในทางการที่จ้างนั้นหรือไม่
 - ส่วนมากจะเป็นเรื่อง เอารถไปวิ่งร่วมกับเจ้าของสัมปทาน

11

- กิจการร่วมกัน หรือกิจการร่วมค้า
- คือห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่จดทะเบียน
- เมื่อเป็นหุ้นส่วนกัน ทำกิจการร่วมกัน และผลประโยชน์แบ่งกำไรกัน

12

- เท่ากับลูกจ้างทำแทนหุ้นส่วนอีกคน
ด้วย
- เขามีอำนาจบังคับบัญชา ส่วนจะ
สั่งได้แค่ไหนเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

13

ตัวอย่าง

“ผมหยุดทำงานไม่ได้
ถ้ารัฐบาลให้กักตัว 14 วัน
ผมอาจรอด แต่ลูกเมียผมอดตาย”

14

ค่าใช้จ่ายของ “ไรเดอร์ คลองเตย”

รายได้ : 20,000
(ภาวะปกติ)

ช่วงโควิด ระลอก 3
ลดเหลือ 17,000

รายจ่าย : รวม 16,700

ค่าไฟ 1,500
ค่างดรถ 2,200
ค่าน้ำมัน 3,000
ค่าเรียนลูก 5,000
ให้พ่อแม่
ค่ากิน - ใช้ 5,000

15

4 กฎคุม “กลุ่มเดลิเวอรี่”

- เพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันโควิด - 19
- คัดกรองพนักงานรับส่งอาหารอย่างจริงจังทุกวัน
- มีระบบการติดตามอาการป่วย - พฤติกรรมเสี่ยงของพนักงาน
- ให้นักงานจัดทำไทม์ไลน์ ในการจัดส่งอาหารแต่ละวัน

16

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๔๔๐/๒๕๕๕

➤ ถูกจ้างขับรถบรรทุกเฉี่ยวชนรถโดยสารของ
โจทก์จนได้รับความเสียหาย

- จำเลยที่ ๑ เป็นลูกจ้างจำเลยที่ ๓ ขับ
รถบรรทุกเฉี่ยวชนรถโดยสารของโจทก์ได้รับความ
เสียหาย

17

- แม้ขณะเกิดเหตุเป็นเวลา **20** นาฬิกาแต่
จำเลยที่ ๑ ยังคงสวมชุดทำงาน
- การกระทำละเมิดของจำเลยที่ ๑ เป็นการ
กระทำในทางการที่จ้างซึ่งจำเลยที่ ๓
จะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์
- จำเลยที่ ๒ ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการ
ยินยอมเสนอเงินชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์

18

- แม้จำเลยที่ ๑ จะเป็นเพียงลูกจ้างรายวัน และขณะเกิดเหตุได้ล่วงเลยเวลาทำงาน ตามปกติของจำเลยที่ ๑ แล้วก็ตาม
- แต่ยังถือว่าจำเลยที่ ๑ เป็นลูกจ้างและเมื่อทำงานที่เป็นกิจการของนายจ้าง

18

- จึงถือว่าเป็นการปฏิบัติงานในทางการที่จ้าง ที่จำเลยที่ ๓ ในฐานะนายจ้าง และจำเลยที่ ๒ ในฐานะหุ้นส่วนผู้จัดการของห้าง
- ดังนั้นจำเลยที่ ๓ ต้องร่วมรับผิดชอบโจทก์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกโดยไม่จำกัดความรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดที่ห้างก่อให้เกิดขึ้นด้วย

18

คำพิพากษาฎีกาที่ 4781/2560

➤ รถเป็นของตนเอง แต่มีชื่อบริษัทปรากฏอยู่ข้างรถ เป็นนายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบตาม ม.425

- แม้จำเลยจะอ้างว่ารถยนต์กระบะบรรทุกเป็นของ บ. เอง ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ บ. เป็นผู้จ่าย
- ทั้ง บ. ก็ไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาของจำเลย

17

- แต่เมื่อรถยนต์กระบะบรรทุกคันเกิดเหตุปรากฏชื่อบริษัทของจำเลยอยู่ข้างตัวรถ
- การที่จำเลยสั่งให้ บ. เข้าไปรับสินค้าโดยใช้รถยนต์กระบะบรรทุกคันดังกล่าว
- จำเลยจึงเป็นนายจ้างของ บ. ต้องรับผิดชอบกับ บ. ในเหตุละเมิดที่เกิดขึ้น

18

❑ กรณีนิติบุคคลเป็นนายจ้าง

- ปัญหาว่าผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล
- เช่น หัวหน้าส่วนผู้จัดการ นายกสมาคม ประธานมูลนิธิ เป็นต้น ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาสั่งการลูกจ้างจะเป็นนายจ้างหรือไม่

19

- ไม่ใช่ เพราะลูกจ้างทำสัญญาจ้างแรงงานกับนิติบุคคล
- แม้ว่าคนสั่งคือผู้แทนนิติบุคคล
- แต่ก็เป็นคำสั่งในนามของนิติบุคคล ไม่ใช่สั่งนามในส่วนตัว

20

- สินจ้างที่จ่ายก็เป็นเงินของนิติบุคคล
- ฉะนั้นผู้แทนนิติบุคคลจึงไม่ใช่ นายจ้าง

21

คำพิพากษาฎีกาที่ 5985/2561

➤ รถขยะมีชื่อเทศบาลด้วย เทศบาลเป็น
นายจ้าง

- โจทก์ทั้งสามบรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคล มี ช. เป็นนายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช และเป็นเจ้าของผู้ครอบครองรถบรรทุกคันเกิดเหตุ

22

- ในวันเกิดเหตุ ร. ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุ
- เพื่อปฏิบัติหน้าที่เก็บขนถ่ายขยะตามคำสั่งของจำเลยทั้งสอง
- แม้โจทก์จะไม่ได้กล่าวในคำฟ้องว่า ที่ข้างรถบรรทุกคันเกิดเหตุมีข้อความว่าเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

23

- แต่จำเลยที่ 1 ให้การว่าจำเลยที่ 1 เป็นเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
- ได้ว่าจ้างจำเลยที่ 2 เป็นผู้ดำเนินการเก็บขนขยะมูลฝอยเทศบาลนคร
- นครนครศรีธรรมราชแทนจำเลยที่ 1 ย่อมเป็นที่เห็นได้ว่าจำเลยที่ 1 รับว่า ร. ทำหน้าที่ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุ

24

- เพื่อเก็บขนขยะในนามของจำเลยที่ 1 ตามคำสั่งของจำเลยที่ 1
- เมื่อการเก็บขนขยะเป็นภารกิจของเทศบาล
- การขับรถเก็บขนขยะของ ร. จึงเป็นการทำไปตามหน้าที่ในภารกิจของจำเลยที่ 1

25

- พฤติการณ์ดังกล่าวย่อมเป็นการแสดงออกแก่บุคคลทั่วไปว่า ร. เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1
- และรถบรรทุกคันเกิดเหตุเป็นของจำเลยที่ 1
- การที่จำเลยที่ 1 ว่าจ้างจำเลยที่ 2 ดำเนินการเก็บขนขยะในนามของจำเลยที่ 1

26

- ย่อมถือได้ว่า จำเลยที่ 1 เป็นนายจ้างของ ร. ด้วย

- ส่วนจำเลยที่ 1 จะมีสัญญาหรือข้อตกลงกับจำเลยที่ 2 อย่างไรก็เป็นเรื่องที่จะบังคับกันระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 เท่านั้น

27

- หาได้มีผลผูกพันกับบุคคลภายนอกซึ่ง
รวมถึงโจทก์ทั้งสามด้วยไม่

- เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ร. ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุไป ในทางที่จ้าง
ของจำเลยทั้งสอง

28

- และกระทำละเมิด
- จำเลยทั้งสองจึงต้องร่วมกับ ร. รับผิด
ในผลแห่งละเมิดที่ ร. กระทำด้วยตาม
ป.พ.พ. มาตรา 425

29

- กรณีไม่ต้องรวมรับผิดตามมาตรา **425** เช่น หมอเปิด
คลินิกมีคนไข้มาตรวจรักษาจะต้องผ่าตัด แต่คลินิกของ
หมอไม่พร้อม
- หมอมี **Connection** อยู่กับโรงพยาบาล จึงตกลง
กับโรงพยาบาลขอไปทำการผ่าตัดที่โรงพยาบาล

30

- โดยคนไ้ยีนดีเสียค่าใช้จ่าย
- จะถือว่าหมอเป็นลูกจ้างของโรงพยาบาลหรือไม่

31

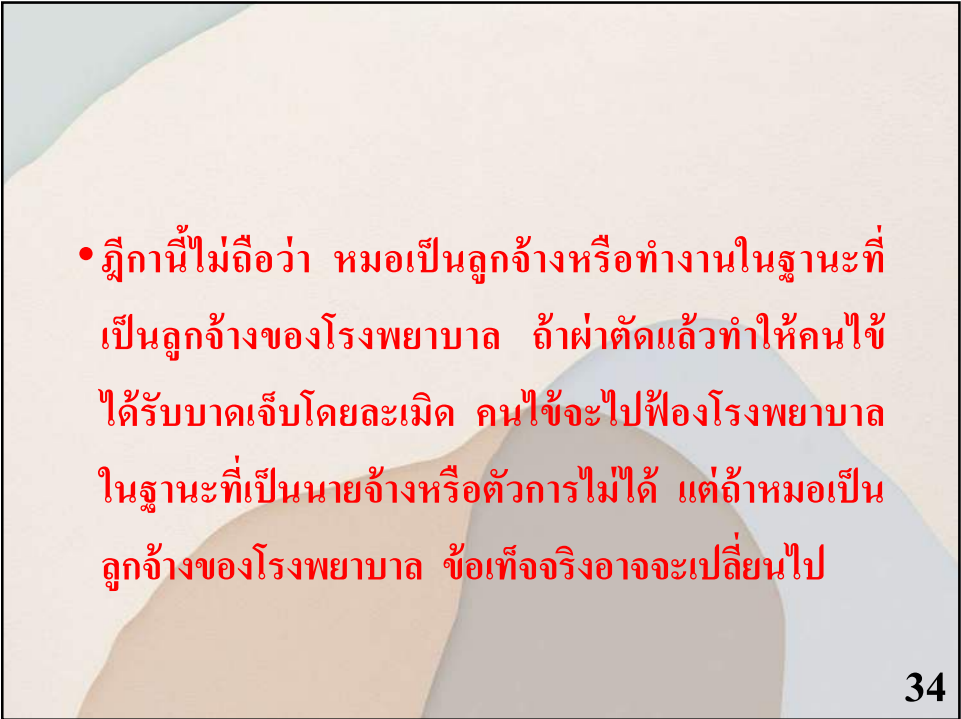
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 292/2542

- พฤติการณ์ที่โจทก์ติดต่อรักษากับจำเลยที่ 2 ที่คลินิก
- และตกลงให้โจทก์เข้าผ่าตัดในโรงพยาบาลของจำเลยที่ 1
- โจทก์จ่ายเงินให้จำเลยที่ 2 จำนวน 70,000 บาท ให้จำเลยที่ 1 จำนวน 30,000 บาท

32

-
- ยังฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นนายจ้างหรือตัวการที่ต้อง
ร่วมรับผิดชอบ

33

-
- ฎีกานี้ไม่ถือว่า หมอเป็นลูกจ้างหรือทำงานในฐานะที่
เป็นลูกจ้างของโรงพยาบาล ถ้าผ่าตัดแล้วทำให้คนไข้
ได้รับบาดเจ็บโดยละเมิด คนไข้จะไปฟ้องโรงพยาบาล
ในฐานะที่เป็นนายจ้างหรือตัวการไม่ได้ แต่ถ้าหมอเป็น
ลูกจ้างของโรงพยาบาล ข้อเท็จจริงอาจจะเปลี่ยนไป

34

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2502/2563

- จำเลยที่ 1 รับจ้างจำเลยที่ 2 และบุคคลอื่นล้างและฝ้ารถ ซึ่งจอดอยู่ริมถนนที่จำเลยที่ 1 ปฏิบัติงานฝ้ายามอยู่แล้ว
- ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ต้องทำตามคำสั่งหรืออยู่ในความควบคุมของจำเลยที่ 2

35

- การจ้างเช่นนี้ เป็นการจ้างทำของ เพราะผู้ว่าจ้างต้องการแต่ผลสำเร็จของงาน คือความสะอาดและความคงอยู่ของรถ ไม่ใช่จ้างแรงงาน
- จำเลยที่ 1 จึงไม่ใช่ลูกจ้างจำเลยที่ 2
- จำเลยที่ 2 ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1

36

- กรณีรับจ้างยี่ดรถ หากคนที่รับจ้างไปยี่ดรถไปทำละเมิด
ผู้ว่าจ้างจะต้องรับผิดชอบหรือไม่

37

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1982/2522

- จำเลยที่ 14 เป็นเจ้าของรถยนต์คันเกิดเหตุ
- ได้ว่าจ้าง พ. ไปยี่ดรถคันดังกล่าวคืนมา ได้ว่าจำเลยที่ 2
ทำการยี่ดอีกต่อหนึ่ง
- เมื่อยี่ดรถได้แล้วจำเลยที่ 2 ขับรถยนต์คันดังกล่าว มา
เพื่อมอบให้ พ.

38

- ระหว่างที่จำเลยที่ 2 ขับรถโดยประมาทชนรถยนต์ของโจทก์
- ดังนั้นการที่จำเลยที่ 1 จ้าง พ. ไปยึดรถเป็นการจ้างทำของ **มิใช่จ้างแรงงาน** เพราะเป็นการถือเอาความสำเร็จของงาน เป็นวัตถุประสงค์ของสัญญา

39

- มิใช่สัญญาระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง
- เมื่อ พ. จ้างจำเลยที่ 2 ไปยึดรถอีกต่อหนึ่ง จำเลยที่ 1 ซึ่งมีได้อยู่ในฐานะนายจ้างและไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กัน
จำเลยที่ 2

40

- จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำละเมิดของจำเลย
ที่ 2
- การไปยึดรถไม่ได้มีอำนาจในการบังคับบัญชา
- อาศัยความสำเร็จของงานเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของ
สัญญา

41

- สัญญาดังกล่าวจึงไม่ใช่สัญญาจ้างแรงงาน
- ถ้าเหตุละเมิดเกิดขึ้นจะอาศัยความรับผิด ระหว่าง
นายจ้างกับลูกจ้าง ซึ่งจะให้นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบ
ด้วยเหตุนี้ไม่ได้ เพราะไม่ใช่สัญญาจ้างแรงงาน

42

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15199-15200/2558

- ทางนำสืบของโจทก์ก็ไม่ได้ความว่า จำเลยที่ 1 มีความเกี่ยวข้องกับหรือนิติสัมพันธ์ใดๆ กับจำเลยที่ 6
- หนังสือรับรองจำเลยที่ 4 ก็ไม่มีชื่อจำเลยที่ 1 เป็นหุ้นส่วนและไม่ได้ความว่า จำเลยที่ 1 ร่วมลงทุนทำกิจการใดกับจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4

43

- หรือมีส่วนเป็นเจ้าของสินค้าที่บรรทุกมาในรถกระบะที่จำเลยที่ 6 ขับไปเกิดเหตุคดีนี้
- คงได้ความเพียงว่า จำเลยที่ 1 มีชื่อเป็นผู้ครอบครองรถกระบะคันเกิดเหตุเท่านั้น

44

- ดังนี้ จำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบใดๆ ในผลแห่งละเมิดซึ่งจำเลยที่ 6 กระทำ
- ดังนั้น ลำพังแต่ชื่อเป็นเจ้าของรถโดยเกี่ยวข้อง ในการที่มาร่วมทำกิจการหรือว่าทำประโยชน์ใด ในการที่โดนขับรถไปบรรทุกของในครั้งนี้

45

- เท่ากับว่าเหมือนกับไปเอารถคนอื่นเขามาใช้ในการประกอบธุรกิจ จึงไม่ใช่ นายจ้าง ลูกจ้าง ไม่ต้องร่วมรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดด้วย
- ถ้ามีคนขับและในรถมีเจ้าของด้วย เจ้าของรถยนต์ อาจจะต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดในฐานะที่เป็นเจ้าของ

46

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6249/2541

- เจ้าของรถยนต์จะรับผิดชอบหรือร่วมรับผิดชอบในการละเมิด
- ต้องเป็นกรณีที่เจ้าของรถยนต์เป็นผู้กระทำละเมิด คือ เป็นผู้ขับด้วยตนเอง ตาม ป.พ.พ. มาตรา 437 วรรค 1

47

- หรือในกรณีเจ้าของรถยนต์ ต้องร่วมรับผิดชอบกับบุคคลอื่นในการละเมิด
- ต้องเป็นกรณีผู้กระทำละเมิดเป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของเจ้าของรถยนต์หรือเจ้าของรถยนต์เป็นผู้ครอบครองรถยนต์

48

- ขณะเกิดเหตุโดยเจ้าของรถยนต์โดยสารไปด้วย ตาม
มาตรา 425, 427 และ 437

49

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 581/2538

- จำเลยที่ 1 เป็นเจ้าของรถยนต์ที่ไปทำละเมิด
- จำเลยที่ 2 เป็นผู้ครอบครองรถยนต์ที่ก่อเหตุและละเมิด แต่
ป.พ.พ. มาตรา 425 และมาตรา 437 วรรคแรก
- มิได้บัญญัติให้เจ้าของรถยนต์ต้องร่วมรับผิดชอบในผลแห่ง
ละเมิดนั้นด้วย จึงขอบังคับให้จำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าเสียหาย
ด้วยไม่ได้

50

❑ กรณีนายงานกับคนงาน

- นายงานกับคนงาน
- เช่น หัวหน้าแผนก หัวหน้าฝ่าย หัวหน้า
โกดัง
- สิ่งลูกน้องซึ่งต่างก็เป็นลูกจ้างของนายจ้าง
ด้วยกัน เพียงแต่แบ่งหน้าที่กันทำงาน

51

- นายงานบังคับบัญชาคนงานแทน
นายจ้าง
- นายงานมิได้ขายสินจ้าง
- จึงไม่ต้องรับผิดชอบในฐานะนายจ้าง

52

❑ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ข้าราชการนั้นไม่ใช่ลูกจ้างหรือตัวแทนของหน่วยราชการ
- เพราะความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง ตัวการตัวแทนเกิดจากนิติกรรมสัญญา

53

- แต่ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับหน่วยราชการเกิดจากกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายต่างๆ
- การละเมิดของข้าราชการ เดิมให้หน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐร่วมรับผิดชอบ

54

- และถ้าผู้ละเมิดเป็นลูกจ้าง เดิมหน่วยงานของรัฐต้องร่วมรับผิดชอบกัน
- แต่ปัจจุบันนับตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2539 เป็นต้นไป ไม่ว่าข้าราชการหรือลูกจ้างทำละเมิด ต้องบังคับตาม พรบ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

55

สินจ้าง

- มาตรา ๕๗๕ “ กำหนดว่า นายจ้างตกลงให้สินจ้าง เพราะฉะนั้นสินจ้างหรือค่าจ้างที่เรียกว่าเงินเดือนจะจ่ายเป็นรายวัน รายเดือน หรือรายปีก็ได้ ”

56

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3834/2524

➤ มีหน้าที่ชำระบรรทุก จ่ายเงินเป็นราย
เที่ยว แต่ต้องอยู่ใต้บังคับบัญชา เป็น
ลูกจ้าง

- จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 มี
หน้าที่ชำระบรรทุกคันเกิดเหตุ รับจ้าง
บรรทุกหิน ดิน ทราย

57

- จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 มี
หน้าที่ชำระบรรทุกคันเกิดเหตุ รับจ้าง
บรรทุกหิน ดิน ทราย

- เป็นการงานให้แก่จำเลยที่ 2 ผู้เป็น
นายจ้างภายใต้บังคับบัญชาของนายจ้าง

58

- ถึงแม้จำเลยที่ 2 จะย้ายสินจ้างให้จำเลยที่ 1 เป็นรายเที่ยว
- ก็เป็นแต่เพียงวิธีการคำนวณสินจ้างและกำหนดจ่ายสินจ้างเมื่อทำงานเสร็จ
- หาทำให้อำนาจบังคับบัญชาของจำเลยที่ 2 เปลี่ยนแปลงไปไม่

59

- ความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยที่ 2 จึงต้องด้วยลักษณะจ้างแรงงานตามมาตรา 575
- การที่จำเลยที่ 1 ขับรถจำเลยที่ 2 เพื่อไปเก็บ ก็เป็นการปฏิบัติงานของนายจ้างที่ได้รับมอบหมาย
- ย่อมเป็นการกระทำในทางการที่จ้าง

60

ในการที่จ้าง

- กรณีที่นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบในผลละเมิดที่ลูกจ้างกระทำไปนั้น
- ต้องเป็นการกระทำในทางการที่จ้าง
- คือลูกจ้างต้องได้กระทำละเมิด
- และเหตุที่เกิด(ละเมิด)ขึ้นเป็นผลจากการปฏิบัติงาน

61

- โดยจะเกิดในเวลา queปฏิบัติงานหรือไม่ก็ตาม ถ้าเป็นเหตุจากผลการปฏิบัติงานแล้ว
- ก็เป็นการกระทำละเมิดในทางการที่จ้าง

62

- การปฏิบัติงานต้องเป็นการปฏิบัติ
ตามที่นายจ้างมอบหมายตามหน้าที่
- ถ้านายจ้างมอบหมายงานนอกหน้าที่
แล้วถูกจ้างยอมทำ
- ก็ถือว่าเป็นการทำในทางที่จ้าง

63

- หรือในกรณีถูกจ้างทำเกินหน้าที่
- หรือแอบทำแต่นายจ้างไม่ว่าหรือยินยอม
ให้ทำ
- จะยินยอมโดยตรงหรือโดยปริยาย
- ก็ถือว่าเป็นการทำในทางการที่จ้าง

64

- หากลูกจ้างทำละเมิดในทางการที่จ้างแล้ว
- ไม่ว่าลูกจ้างกระทำโดยจงใจหรือประมาท
เลินเล่อ
- หรือทำโดยไม่สุจริต หรือทำแบบฝ่าฝืนคำสั่ง
หรือระเบียบของนายจ้าง
- ก็เป็นในทางการที่จ้าง

65

- กรณีที่นายจ้างใช้ให้ลูกจ้างไปทำงานให้
บุคคลอื่น
- ก็เป็นการทำตามคำสั่งของนายจ้าง
- หากทำละเมิดในระหว่างนั้น นายจ้างต้อง
รับผิดชอบ

66

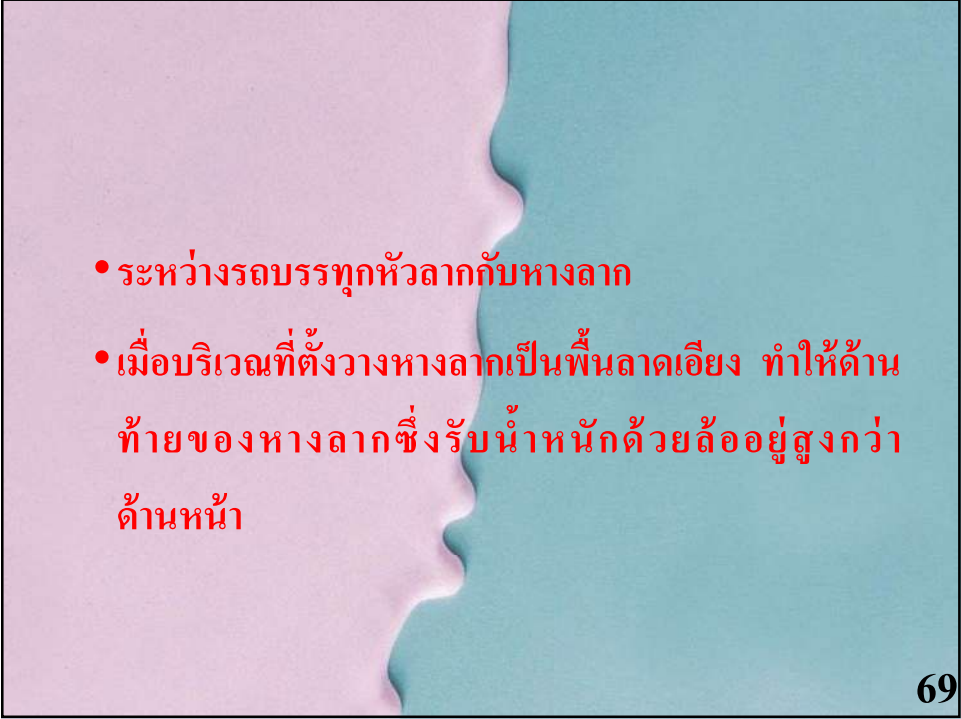
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5144/2549

- จำเลยที่ 2 เป็นผู้ประกอบกิจการรับขนส่งผู้คอนเทนเนอร์และ
- รับจ้างจากจำเลยที่ 1 ให้นำผู้คอนเทนเนอร์ของโจทก์ไปบรรจุสินค้าที่โรงงานของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2

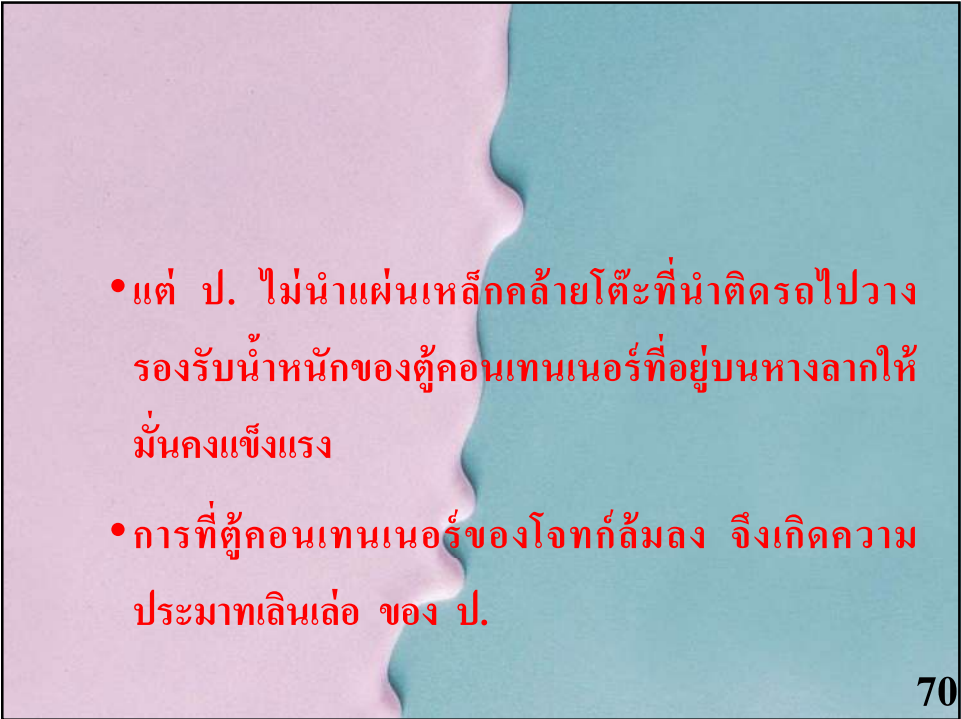
67

- จึงมีหน้าที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการตั้งวางผู้คอนเทนเนอร์ที่รับขนส่งให้มั่นคงปลอดภัย เพื่อการนำสินค้าเข้าบรรจุ
- การที่ ป. ขับรถไปจอดภายในโรงงานของจำเลยที่ 1 จากนั้นได้ปลดขาค้ำยันของหางลากที่บรรทุกผู้คอนเทนเนอร์ลงและปลดล็อก

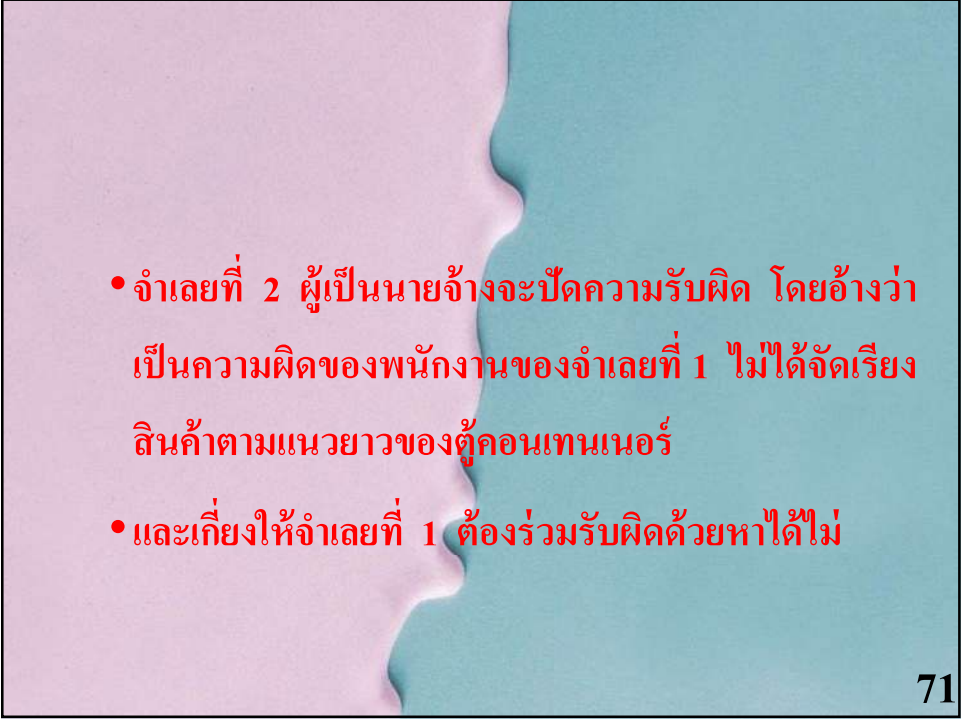
68

-
- ระหว่างรอบรรทุกหัวลากกับหางลาก
 - เมื่อบริเวณที่ตั้งวางหางลากเป็นพื้นลาดเอียง ทำให้ด้านท้ายของหางลากซึ่งรับน้ำหนักด้วยล้ออยู่สูงกว่าด้านหน้า

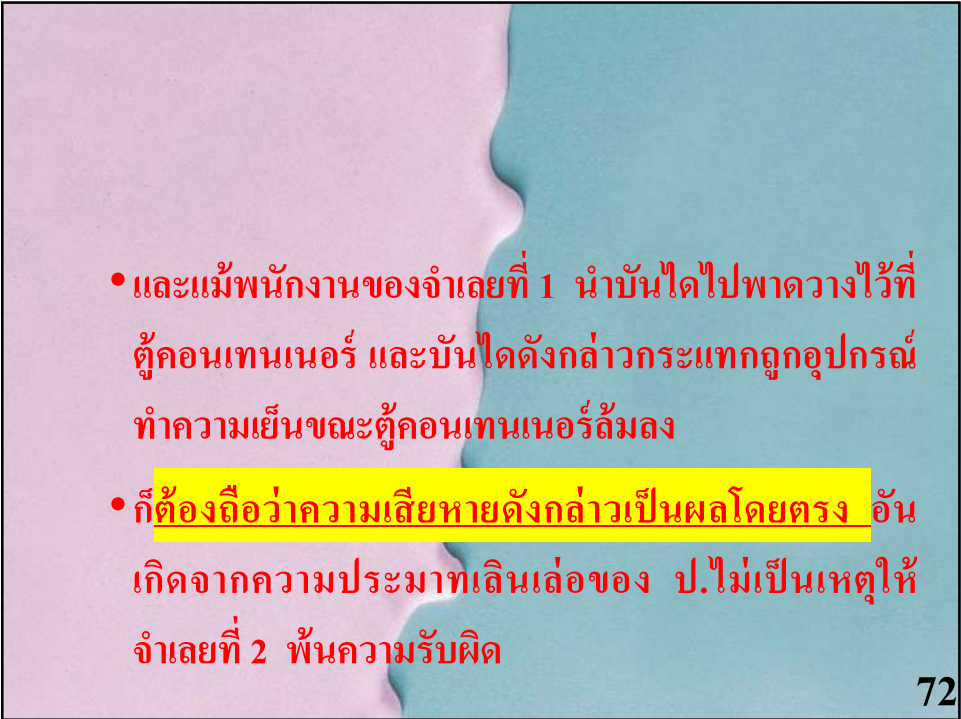
69

-
- แต่ ป. ไม่นำแผ่นเหล็กคล้ายโตะที่นำติดรถไปวางรองรับน้ำหนักของตู้คอนเทนเนอร์ที่อยู่บนหางลากให้มั่นคงแข็งแรง
 - การที่ตู้คอนเทนเนอร์ของโจทก์ล้มลง จึงเกิดความประมาทเลินเล่อ ของ ป.

70

-
- จำเลยที่ 2 ผู้เป็นนายจ้างจะปิดความรับผิดชอบ โดยอ้างว่าเป็นความผิดของพนักงานของจำเลยที่ 1 ไม่ได้จัดเรียงสินค้าตามแนวทางของคู่มือคอนเทนเนอร์
 - และเกี่ยงให้จำเลยที่ 1 ต้องร่วมรับผิดชอบหาได้ไม่

71

-
- และแม้พนักงานของจำเลยที่ 1 นำบันไดไปพาดวางไว้ที่คู่มือคอนเทนเนอร์ และบันไดดังกล่าวกระแทกตู้คอนเทนเนอร์ ทำให้ความเสียหายของคู่มือคอนเทนเนอร์ล้มลง
 - ก็ต้องถือว่าความเสียหายดังกล่าวเป็นผลโดยตรง อันเกิดจากความประมาทเลินเล่อของ ป.ไม่เพียงพอให้จำเลยที่ 2 พ้นความรับผิด

72

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๓๘๒/๒๕๕๓

➤ ยินยอมให้ลูกจ้างเก็บรถไว้เอง

- หลังเลิกงานจำเลยที่ ๒ ยินยอมให้ลูกจ้างนำรถไปเก็บไว้เอง เพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษา และนำรถมาบรรทุกไม้ยางให้จำเลยที่ ๒

73

- การที่จำเลยที่ ๑ ขับรถไปในเวลากลางคืน ในขณะที่เกิดเหตุซึ่งเป็นเวลาหลังเลิกงาน ด้วยความยินยอมของจำเลยที่ ๒ และเพื่อนำไปเก็บไว้ที่พักของจำเลยที่ ๑
- เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของจำเลยที่ ๒ เพื่อประโยชน์ของนายจ้างเองที่จะนำรถกลับมาใช้งานให้จำเลยที่ ๒

74

- เมื่อจำเลยที่ ๑ ขับรถชนคนและบุตรตายระหว่างขับรถกลับบ้าน
- ถือว่าเป็นการขับรถไปในทางการที่จ้างจำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดชอบในเหตุละเมิดกับจำเลยที่ ๑

74

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5112/60

➤ เข้าซื้อรถนำไปประกอบการขนส่ง
เป็นลูกจ้างต้องร่วมรับผิดชอบ

- แม้จำเลยที่ 2 จะเป็นเพียงผู้เข้าซื้อ แต่ก็สามารถนำรถบรรทุกคันเกิดเหตุไปยื่นขอใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลได้

73

- แต่จำเลยที่ 2 หาได้กระทำเช่นนั้นไม่
- การที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 นำรถบรรทุกคันเกิดเหตุไปใช้
- และใช้ใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลของจำเลยที่ 3 อยู่ในขณะเกิดเหตุ

74

- โดยไม่ปรากฏว่ามีการหักท้วงหรือแจ้งถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่ง
- ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอุบัติเหตุของโจทก์ได้พบจำเลยที่ 1 ในที่เกิดเหตุ
- จำเลยที่ 1 บอกว่าเป็นลูกจ้างของเจ้าของรถ จึงได้บันทึกไว้ในรายงานอุบัติเหตุ

75

- พฤติการณ์ของจำเลยที่ 3 ดังกล่าวถือได้ว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีผลประโยชน์ร่วมกันในการประกอบการขนส่ง
- โดยจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างขับรถบรรทุกกัน เกิดเหตุในทางการที่จ้างและในธุรกิจ ประกอบการขนส่งของจำเลยที่ 2 และที่ 3

76

- ดังนั้นจำเลยที่ 3 จึงต้องร่วมรับผิดชอบ (เทียบฎีกาที่ 3568/2552, 1351/2543, 5014/2541, 650/2545 วินิจฉัยทำนองเดียวกัน)

77

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1484/2499

➤ ให้เอามะพร้าวไปส่ง ไปค้าคนอื่น ไม่ใช่
ทางการที่จ้าง

- นายจ้างใช้ให้ลูกจ้างนำมะพร้าวไปส่งแก่ผู้ซื้อ ในระหว่างส่งมะพร้าวแก่กันนั้น
- ผู้ซื้อโต้เถียงกันว่าลูกจ้าง ลูกจ้างโกรธจึงชกผู้ซื้อได้รับบาดเจ็บ

78

• ดังนี้ ถือเป็นเหตุการณือีกเรื่องหนึ่ง
มิใช่กิจการที่นายจ้างได้มอบให้
ลูกจ้างไปกระทำ

- นายจ้างไม่ต้องรับผิดชอบละเมิด
ร่วมกับลูกจ้าง

79

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1681/2523

➤ เอารถไปเก็บหลังเลิกงาน แวะกินเหล้า
ไปชน อยู่ในทางการที่จ้าง

- ลูกจ้างขับรถจักรยานยนต์ไปเก็บที่บ้านหลังเลิกงานเพื่อประโยชน์ในการนำรถกลับมาในวันรุ่งขึ้น
- แต่แวะไปกินเหล้าแล้วกลับบ้าน ไปชนสามีโจทก์

80

- ถือว่าอยู่ในทางการที่จ้าง
- หรือให้เอารถไปเก็บก่อน แต่ไปเที่ยวก่อน ขากลับเกิดเหตุ ก็อยู่ในทางการที่จ้าง

81

ตัวอย่างฎีกา มิใช่ในทางการที่จ้าง

คำพิพากษาศฎีกาที่ 603/2510

➤ ข้าบรณคนอื่นที่ฝากไว้ มิใช่ในทางการที่จ้าง

- ลูกจ้างข้าบรณนต้บรทุกของบุคคลอื่นที่มาฝากนายจ้างไว้เพื่อไปเที่ยว
- แม้นายจ้างจะรู้เห็นยินยอมด้วย

82

คำพิพากษาศฎีกาที่ 1772/2512

➤ เลิกงานเอรอไปรับของคนอื่นเป็นธุระส่วนตัว มิใช่ในทางการที่จ้าง

- ลูกจ้างมีหน้าที่ข้าบรณนต้ เมื่องานเลิกแล้วได้ข้าบรณนต้ของนายจ้างออกไปจากสำนักงาน บรทุกเครื่องคร้วของคนงานอีกคนหนึ่งเอาไปส่งยังบ้านของคนงานนั้น อันเป็นธุระส่วนตัว

83

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1942/2520

➤ ทำร้ายคนโดยสาร ไม่ใช่ทางการที่จ้าง

- ถูกจ้างรวมทำร้ายคนโดยสารที่ต่อว่าคนขับรถซึ่งเลี้ยวรถเร็วทำให้คนโดยสารตกจากที่นั่ง

84

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 801/2521

➤ มีหน้าที่เติมน้ำมัน ไม่ใช่ซ่อมรถ ไม่ใช่ทางการที่จ้าง

- ถูกจ้างปั้มน้ำมันมีหน้าที่เติมน้ำมัน
ล้างรถยนต์ คูมรถยนต์เข้าออก
- ไม่ได้เกี่ยวกับซ่อมเครื่องยนต์

85

- ถูกจ้างแก้รถยนต์ของโจทก์ที่เครื่องดับเพราะน้ำท่วม
- แล้วนำรถออกไปลองเครื่อง รถยนต์ของโจทก์เกิดอุบัติเหตุเสียหาย

86

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๕๗/๒๕๑๘

- การร่วมละเมิดถูกจ้างขับรถของจำเลยที่ ๑ ที่นำมาเดินร่วมกับจำเลยที่ ๒
- จำเลยที่ ๑ จดทะเบียนเดินรถร่วมกิจการขนส่งกับจำเลยที่ ๒

85

- จำเลยที่ ๒ ต้องร่วมรับผิดชอบในการทำละเมิดของลูกจ้างที่ขับรถของจำเลยที่ ๑ ที่นำมาเดินทางร่วมกับจำเลยที่ ๒

86

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3750/2545

- การที่จำเลยที่ 1 ลูกจ้างของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุไปบรรทุกผักและผลไม้ ในทางกร้างที่จำเลยที่ 2 และที่ 3
- ได้แวะรับประทานอาหารและดื่มสุราจนถูกทำร้ายร่างกาย
- ด้วยความโกรธแค้นเพราะเหตุส่วนตัวที่ถูกทำร้ายดังกล่าว

87

- จำเลยที่ 1 จึงขับรถบรรทุกพ่วงชนโจทก์ที่ 5 และผู้ตาย กับพวกที่ทำร้ายตน จนเป็นเหตุให้มีการตายและ บาดเจ็บเช่นนี้
- เป็นเหตุส่วนตัวที่เกิดขึ้นต่างหาก ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการ ในทางการที่จ้างหรือกรอบแห่งการจ้างของจำเลยที่ 2 และที่ 3

88

- นายจ้างที่มอบหมายให้จำเลยที่ 1 ลูกจ้างไปกระทำ จำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในผลแห่งละเมิดที่จำเลยที่ 1 ก่อให้เกิดขึ้นต่อโจทก์ทั้ง 5
- กรณีนี้การทะเลาะวิวาทไม่ได้สืบเนื่องจากการทำงาน เป็นเรื่องส่วนตัวจริงๆ

89

หนี้ละเมิดระงับนายจ้างก็หลุด

- เมื่อเป็นละเมิดในทางการที่จ้างแล้ว
- ตามมาตรา 425 นายจ้างก็ต้องร่วมรับผิดชอบในผลละเมิดที่ลูกจ้างได้ทำไปในทางการที่จ้างนั้น
- คือ เป็นลูกหนี้ร่วม

90

- ผู้เสียหายจะฟ้องเรียกจากนายจ้างคนเดียวหรือฟ้องทั้งนายจ้างและลูกจ้างก็ได้
- แต่นายจ้างต้องร่วมรับผิดชอบไม่เกินกว่าที่ลูกจ้างต้องรับผิดชอบ
- ฉะนั้นในกรณีฟ้องต่อศาลและศาลล่างพิพากษาให้ลูกจ้างรับผิดชอบชำระเงินจำนวนหนึ่ง

91

- โจรที่อุทธรณ์ฎีกาเฉพาะนายจ้าง
แม้โจรก็จะเสียหายมากกว่านั้น
- ก็จะให้นายจ้างรับผิดชอบกว่า
ถูกจ้างไม่ได้

92

สิทธิไล่เบี้ย

- มาตรา 426 “นายจ้างซึ่งได้ใช้ค่า
สินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอก
เพื่อละเมิดอันถูกจ้างได้ทำนั้น ชอบที่
จะได้ชดใช้จากลูกจ้างนั้น”

93

Case Study 1

- นาย ก เป็นพนักงานขับรถของบริษัทแห่งหนึ่ง
หลังเลิกงาน นาย ก จะต้องนำรถไปที่บ้านของ
ตัวเองโดยที่บริษัทรับทราบมาโดยตลอด
หลังเลิกงาน นาย ก ไปดื่มสุรากับนาย ข จนเมา
จากนั้นขับรถด้วยความเร็วสูงไปตามถนนและ
ชนกับรถจักรยาน ทำให้เด็กที่ขี่รถจักรยานยนต์
ถึงแก่ความตาย

94

- บริษัทดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบหรือไม่
- หากข้อเท็จจริงเป็นว่า นาย ก แอบนำรถ
ของบริษัทกลับบ้าน โดยบริษัทมี
ข้อบังคับว่า พนักงานจะต้องนำรถมาเก็บ
ที่บริษัทก่อน ผลจะเป็นอย่างไร

95

Case Study 2

- นาย ก ได้ใช้ **App Lineman, Grab** ให้มารับของไปส่งให้ที่ปลายทาง โดยของที่ส่งเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีข้อมูลเพลงที่มีลิขสิทธิ์
- แต่พนักงานของ **Line man , Grab** ได้ลักเอาเครื่องคอมพิวเตอร์ไปในระหว่างทำการส่งของ

นาย ก ต้องการฟ้องให้ **App** ดังกล่าวรับผิดชอบ

96

- บริษัทดังกล่าว ต่อบัญชีว่า ตนไม่ได้เป็นนายจ้างพนักงานส่งของไม่ใช่ลูกจ้าง เพราะตนไม่ได้มีอำนาจบังคับบัญชา และไม่ได้จ่ายค่าจ้าง
- พนักงานได้รับค่าจ้างโดยตรงจากนาย ก
- บริษัทเป็นเพียงตัวกลางและได้รับค่าธรรมเนียมจากค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับเท่านั้น
- ให้ค้นคว้าและวินิจฉัยความรับผิดชอบ

97